

Visie op besturen en toezicht houden

Een visie op toezicht en besturen is een gezamenlijke visie van het bestuur en de RvC over de wijze waarop het bestuur de organisatie bestuurt en de RvC invulling geeft aan het toezicht daarop. Daarbij wordt benoemd welke uitgangspunten, normen en waarden van belang zijn.

Overwegingen en uitgangspunten

- WoonInvest wordt bestuurd door een eenhoofdig bestuur met een meningsvormend managementteam. Het bestuur opereert en communiceert transparant en zorgt ervoor dat het interne toezicht op een adequate manier kan functioneren.
- Onder het uitvoeren van toezicht verstaat de RvC in elk geval het verzamelen van informatie, het vormen van een oordeel over deze informatie en het zo nodig (verzoeken om) bijsturen in planvorming of uitvoering, uitgaande van vastgelegde inhoudelijke, bestuurlijke, juridische en financiële kaders, die zijn opgenomen in het toetsingskader (zie hierna)
- De praktijk vraagt hierbij om ruimte voor interpretatie, maatwerk en flexibiliteit, een actief informerende houding en om de nodige professionaliteit als het gaat om het maken van afwegingen, het nemen van risico's of zelfs het ter discussie stellen van regels en kaders, als daar vanuit specifieke principes of situaties aanleiding voor is.
- Voorop staat uiteindelijk dat de RvC zich te allen tijde dienstbaar opstelt ten behoeve van de publieke zaak c.q. het maatschappelijke doel en dat primair het belang van bestaande en toekomstige huurders wordt behartigd.
- Bovenal dient de RvC onafhankelijk te zijn als het gaat om de invulling van het toezicht en het formuleren van een standpunt; dit geldt zowel voor het collectief als voor individuele RvC-leden.
- Het samenspel tussen RvC en bestuur is primair gebaseerd op vertrouwen, een open dialoog en een adequate informatie-uitwisseling, met ruimte voor de organisatie om te leren en zich te ontwikkelen en om onzekerheden te delen.
- Bestuur en raad vervullen een voorbeeldrol, in algemene zin en specifiek als het gaat om integriteitsvraagstukken. Dat betekent onder meer dat zelfreflectie, aanspreekbaarheid, transparantie en het vanzelfsprekend werken aan deskundigheidsbevordering belangrijke pijlers zijn voor gedrag en cultuur binnen de governance van WoonInvest. Ook betekent dit dat een de bestuurder of een individueel RvC-lid te allen tijde bereid is zijn eigen positie ter discussie te stellen als de situatie daarom vraagt.

Visie op besturen

Het bestuur is verantwoordelijk voor het besturen van WoonInvest en heeft daarin de dagelijkse leiding. De bestuurder zorgt voor een strategische koers waarbij het realiseren van de maatschappelijke waarde op lange termijn voorop staat in samenwerking met in- en externe stakeholders. Samen met de medewerkers zorgen het bestuur en management voor een vertaling van de koers naar concrete doelstellingen. Het bestuur is verantwoordelijk voor de realisatie van de strategische koers en doelstellingen en waarborgt daarbij de financiële continuïteit.

Bestuurlijke uitgangspunten, normen en waarden

Voor het besturen hanteert het bestuur de volgende uitgangspunten, normen en waarden:

- Het bestuur heeft regelmatig contact met de in- en externe stakeholders, weet wat er speelt en neemt dat mee in de relevante besluitvorming.
- Naast integriteit zijn legitimiteit en transparantie belangrijke kernwaarden voor de besturing van WoonInvest. Daarbij opereert het bestuur open, controleerbaar en toetsbaar, vanuit een zakelijke en pragmatische inslag.
- Interne tegenkracht wordt georganiseerd door goed opgeleide en mondige medewerkers die worden gestimuleerd hun mening te geven of ideeën te ventileren.
- Het bestuur informeert de RvC tijdig, volledig en transparant zodat zij hun toezichtrol adequaat kunnen vervullen.
- Naleving van wet- en regelgeving en overheidsbeleid (compliance) en voldoen aan de Governancecode Woningcorporaties staat op het netvlies van het bestuur.
- Verantwoording aan externe toezichthouders, zoals de Autoriteit woningcorporaties en het Waarborgfonds Sociale Woningbouw is een belangrijke voorwaarde.

- Het bestuur vraagt de RvC als klankbord en sparringpartner.

Beoordelingskader bij besluitvorming

Een belangrijk governance-instrument is het toezicht- en toetsingskader van de RvC. Informatie die ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd, wordt geduid in een oplegmemorandum waarin de geldende kaders worden getoetst en eventuele knelpunten of afwijkingen worden geëxpliciteerd. Voorts wordt tenminste de volgende basisset van vragen beantwoord:

1. Wat betekent dit voorstel voor bestaande en toekomstige huurders, in elk geval voor wat betreft de beschikbaarheid, betaalbaarheid en toekomstwaarde van woningen?
2. Wat zijn de (mogelijke) opvattingen van relevante stakeholders over dit voorstel?
3. Wat zijn de gevolgen voor de geldende financiële indicatoren?
4. Welke risico's of andere aandachtspunten zijn te benoemen?

Vormen van besluitvorming

Besluitvorming door de RvC valt uiteen in drie vormen:

1. *Goedkeuren*: dit betreft het goedkeuren van bestuursbesluiten conform het bepaalde in de statuten.
2. *Vaststellen*: besluitvorming over 'eigen' documenten, bijvoorbeeld over deze toezichtvisie, het RvC-reglement, de jaarlijkse honorering, etc. De RvC stelt ook jaarlijks het jaarverslag vast.
3. *Besluiten*: o.a. benoeming en ontslag van leden van de RvC en van de bestuurder.

Visie op toezicht

Er is geen blauwdruk voor het uitoefenen van toezicht. Wel is er een aantal (minimum) randvoorwaarden die o.a. voortvloeien uit wet- en regelgeving. De invulling is verder afhankelijk van de situatie en van het vraagstuk.

Drijfveren & waarden

De raad beschouwt het interne toezicht als meer dan een formele rol die voortvloeit uit wet- en regelgeving. Persoonlijke drijfveren van de RvC leden zijn:

1. Het dienen van de publieke zaak, in het bijzonder het wonen en de emancipatie van degenen die dat zelfstandig moeilijk kunnen;
2. In willen leven in de regio Haaglanden met zijn specifieke grootstedelijke problematiek
3. Het met plezier leveren van een vooral strategische bijdrage vanuit expertise, ervaring, meervoudig kijken en persoonlijke betrokkenheid bij de maatschappelijke opgave.

In al haar werkzaamheden streeft de raad naar een open cultuur waarin het bestuur kan worden bijgestaan en bevraagd. Daarbij houdt de raad steeds goed oog voor het maatschappelijk belang, het belang van WoonInvest en de eigen rolinvulling.

De raad streeft naar maatschappelijk resultaat op de lange termijn, voor zowel huidige als toekomstige bewoners. De individuele leden van de raad leveren toegevoegde waarde vanuit hun competenties, kennis en ervaring, dienstbaar aan het gewenste maatschappelijke doel: *Goed en betaalbaar wonen in Haaglanden voor mensen met een laag inkomen en voor kwetsbare mensen.*

De raad vindt het van belang de volgende waarden in haar toezicht tot uitdrukking te brengen:

1. Professioneel en integer: ondernemend met maatschappelijk geld.
2. Ambitieuw, sociaal betrokken, maatschappelijk bevlogen en rechtvaardig, solidair met de opgave.
3. Intelligent en op gepaste afstand, verantwoordelijk en aanspreekbaar.

Bijdrage van de raad

De kracht en toegevoegde waarde van de RvC is dat deze divers en multidisciplinair is samengesteld en kan bogen op een variëteit aan competenties, kennis en ervaring. De RvC is ook in staat om gemaakte analyses aan te scherpen en zo nodig te vanzelfsprekende aannames ter discussie te stellen; om de verwachtingen van de buitenwereld vanuit het eigen netwerk in te brengen; om afstand te bewaren tot 'de waan van de dag'; het gehele spectrum te blijven overzien en te focussen op de essentie.

Belangrijk vindt de raad het voor de kwaliteit van het team, dat naast de hardere competenties als - kennis en ervaring, ook ruimte wordt gemaakt voor de zachte kant van diversiteit en inclusie. Daardoor komen uiteenlopende kwaliteiten, herkomst en levenskeuzen in de raad samen. Dat vraagt wederzijdse kennis en begrip en verdieping van de dialoog met elkaar. Daar geeft de raad in alle verscheidenheid vorm aan, in de overtuiging dat dit bijdraagt aan een goede rolinvulling en beter functioneren van de raad.

Formele rollen van de raad

Toezicht op algemene gang van zaken

De raad laat zich leiden door wat formeel het 'toezicht- en toetsingskader' wordt genoemd. Het *toezichtkader* bevat de (externe) wet- en regelgeving. Het interne toezichtkader wordt gevormd door de statuten en reglementen. In deze reglementen is het speelveld, de kaders en werkwijzen van de organisatie verder uitgewerkt. Het *toetsingskader* stelt de raad in staat om het behalen van de maatschappelijke doelen te bewaken. De raad heeft zowel oog voor de 'harde' kaders, als ook voor de 'zachtere' elementen in de organisatie ('soft controls'). De bestuurder legt aan de raad verantwoording af over het functioneren en presteren van de organisatie in relatie tot het toetsingskader. De raad werkt hierbij met een jaarkalender en vergadercyclus waardoor er duidelijkheid is op welk moment in het jaar aandacht is voor de verschillende specifieke thema's.

Netwerkkrol

Bij het maken van een strategische verkenning en het zoeken van de juiste koers, het maken van de keuzes die de maatschappelijke meerwaarde voor langere termijn vastleggen, kunnen bestuur en raad niet zonder de input van de betrokken belanghebbenden. Het lokaal bestuur en de huurderbelangenorganisatie hebben daarbij een prioritaire positie. Voor de overige belanghebbenden maken we onderscheid tussen de organisaties en personen die uitsluitend opkomen voor hun (eigen) belang en de organisaties en personen die vanuit hun belang zich willen verbinden aan het doel van WoonInvest. Invulling van deze netwerkkrol vindt op diverse (en aanvullende) manieren plaats. De raad stelt zich hierin steeds proactief op, waarbij geldt dat luisteren de belangrijkste competentie is.

Sparringspartner-/ klankbordrol

Tijdens RvC-vergaderingen, in bilateraal overleg en in ad hoc contacten waar nodig geeft de RvC (of individuele leden) gevraagd en ongevraagd advies en is beschikbaar als klankbord voor de bestuurder.

Werkgeversrol

De raad geeft actief invulling aan haar werkgeversrol. De bestuurder heeft een benoeming voor vier jaar. Jaarlijks worden afspraken gemaakt over te behalen doelen, inclusief bestuurlijke ontwikkeling. Dit zowel in het licht van de ontwikkeling van de bestuurder, als in het licht van de organisatieontwikkeling. Het houden van functionerings- en beoordelingsgesprekken maakt uiteraard onderdeel uit van de invulling van deze rol.

Bijlage: Toezicht- en toetsingskader 2023

